

WEB SAYFASI İNCELEMESİ

<http://www.masalci.com>

Masalçı Sitesine Web Tasarımı Kuralları Açısından Bir Bakış

Dr. Erkan Tekinarslan
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
etekinarslan@hotmail.com

Web sayfası tasarımı çok titizlik ve incelik gerektiren, temel kurallara ya da prensiplere sahip bir iştir. Bu kuralları genel olarak “hiza (alignment)”, “yakınlık (proximity)”, “tekrar (repetition)”, “tutarlılık (consistency)”, “tezat (contrast)”, ve “okunabilirlik (readability)” olarak sıralayabiliriz. Ayrıca, bağlantıların iyi yapılması ve ziyaretçinin ya da okuyucunun bağlantı yapılan sayfalara kolayca ulaşabilmesi gerekir. Diğer bir konu da, heceleme ve yazım hatalarının yapılmamasına dikkat edilmelidir. Bunun yanı sıra, Web sayfası içeriğinin hedeflenen okuyucunun seviyesine uygun olması gerekir. İyi bir Web tasarımı için, bu kuralların hepsinin göz önünde bulundurulması önemlidir (Williams & Tolley, 1997).

Masalçı.com çocuk sitesini incelediğimiz zaman bazı kuralların ihmal edildiğini ve bazılarının uyulduğunu görüyoruz. Örnek olarak, *hiza (alignment)* konusunu ele alacak olursak yazılar, resimler ya da diğer grafikler genelde sayfalara dengeli ve göze hoş gelen bir biçimde ve ilköğretim seviyesindeki bir öğrencinin kolayca fark edebileceği bir biçimde yerleştirilmiştir. Fakat bazı sayfalarda, örnek olarak ana sayfada, yazıların dengeli bir biçimde yerleştirilmesine rağmen, okuyucu seviyesine göre biraz küçük fontlar kullanılmıştır. Özellikle mantar grafiğinin üzerindeki “giriş” yazısı ve sayfanın sol tarafındaki açıklamalar biraz küçük fontta yazılmış. Yazı fontlarının küçük olması, izleyicinin yaş seviyesini göz önüne alırsak Web sitesinin okunabilirliğini (readability) etkileyebilir.

Okunabilirlik (readability) bir Web sitesinin amacına ulaşabilmesi için, en önemli özelliklerden birisidir. Masalçı.com sitesinde her ne kadar yazılar biraz küçük fontlarla yazılmış olsa da, zemin (background) renkleriyle yazı renkleri arasındaki *tezat (contrast)* okuyucunun yazıları ayırt etmesine ve okunabilirliğine olumlu katkı yapıyor. Ayrıca Web sitesinde herhangi bir heceleme ya da imla kuralı hatasına rastlanmamaktadır.

Yakınlık (proximity) kuralına çok iyi uyulmuş ve yazılarla ait oldukları şekiller arasında bir kopukluk ya da uzaklık göze çarpmamaktadır. Genelde yazılar ait oldukları şekiller ya da grafikler üzerinde verildiğinden ortaya da herhangi bir karışıklık çıkmamaktadır.

Tekrar (repetition) kuralına genelde uyulmuştur, fakat ihlal edildiği bölümler vardır. Örnek olarak ana sayfada “giriş” için mantar grafiğinin kullanılması ve bir sonraki sayfada da “oyun”, “haber evi”, “masal evi” ile ilgili bağlantılar için de bu grafiklerin kullanılması hem tekrar hem de tutarlılık ilkesine olumlu katkı yapmaktadır, hem de okuyucuya bu grafikler üzerinden ilgili yerlere bağlantı yapılabileceğine dair fikir vermektedir. Ayrıca, mantar evlerden girilen odaların tabanlarının ve tavanlarının aynı şekilde ve renkte olması, her oda da uçan kelebeklerin bulunması, ve geriye bağlantı gösteren okun hep aynı yerde gösterilmesi çok iyi tasarlanmış tekrarlardır. Fakat, odalarda gerek zemin ya da duvar renkleri arasında, gerekse bağlantı gösteren yazıların şekil, grafik ya da görüntü olarak herhangi bir tekrarına rastlamıyoruz. Örnek olarak “yazı-çizgi evi” ile “masal evi” odaları sanki birbirlerinden ayrı Web sitelerinin sayfaları gibi duruyor, en azından zemin renkleri aynı olabiliirdi.

Tutarlılık (consistency) bir Web sayfası tasarımında uyulması gereken en önemli kurallardan diğeridir. Masalcı.com sitesinde diğer sayfalara ya da odalara girişlerde mantar grafiklerinin kullanılması tutarlılık kuralına iyi bir örnektir. Fakat her sayfada farklı bir zemin renginin kullanılması, sayfalar arasında sanki bir ilişki yokmuş görüntüsü vermektedir. Bu ise Web sayfasının bütünlüğünü etkilemektedir.

Masalcı.com sitesinde herhangi bir link ya da bağlantı problemine rastlanmamaktadır. Bir bağlantıyı gösteren grafik ya da yazı kolayca farkedilmekte ve çalışmaktadır. Bağlantılar için ilköğretim seviyesindeki bir öğrencinin seviyesine uygun eğlendirici ve ilgi çekici grafik ya da şekiller seçilmiştir.

Sonuç olarak, şunu söyleyebilirim ki, masalcı.com sitesini, yukarıda tartışılan bazı tasarım kuralları ihmal edilse de, içeriğinin, kullanılan şekillerin ve grafiklerin, oyunların ve müziğin okuyucu seviyesine uygunluğu, eğlendirici ve eğitici olması açısından ilköğretim çağındaki çocuklar için iyi bir Web sitesi olarak düşünebiliriz.

Kaynakça

Williams, R. & Tollet, J. (1997). The non-designer's Web book. Peachpit Press, CA: Berkeley.